

VERSION LATINE

Il vaut mieux ne pas irriter un ivrogne

Conséquences atroces d'un accès de colère du roi Cambyse, sous l'effet de l'ivresse.

Cambysen regem nimis deditum uino Praexaspes unus ex carissimis monebat ut parcius biberet, turpem esse dicens ebrietatem in rege quem omnium oculi auresque sequerentur. Ad haec ille : « Vt scias », inquit, « quemadmodum¹ numquam excidam mihi, adprobabo iam et oculos post uinum in officio esse et manus. » Bibit deinde liberalius quam alias capacioribus scyphis, et iam grauis ac uinolentus obiurgatoris sui filium procedere ultra limen iubet, adleuataque super caput sinistra manu stare. Tunc intendit arcum et ipsum cor adolescentis (id enim petere se dixerat) figit, rescissoque pectore haerens in ipso corde spiculum ostendit ac respiciens patrem interrogauit satisne certam haberet manum. At ille negauit Apollinem potuisse certius mittere.

Dii illum male perdant, animo magis quam condicione mancipium ! Eius rei laudator fuit cuius nimis erat spectatorem fuisse. Occasionem blanditiarum putauit pectus filii in duas partes diductum et cor sub uulnere palpitans : controuersiam illi facere² de gloria debuit et reuocare iactum, ut regi liberet in ipso patre certiores manum ostendere.

O regem cruentum ! O dignum in quem omnium suorum arcus uerterentur !

Sénèque

¹ *Quemadmodum* : comprendre au sens de « à quel point ».

² *Controuersiam facere* : l'expression constitue ici un euphémisme.